

ATITUDINEA STUDENȚILOR FAȚĂ DE EVALUAREA REZULTATELOR MUNCII SALE¹

Tatiana REPIDA

Catedra Științe ale Educației

Dans cet article l'auteur décrit les résultats d'un sondage à propos de l'attitude des étudiants vis-à-vis de l'évaluation des résultats de leur travail.

Studiind problema atitudinii elevilor față de evaluarea școlară, E. Voiculescu subliniază că ea este un tip specific de atitudine. Cercetătorul evidențiază următoarele trăsături specifice ale atitudinii față de evaluarea școlară:

- modul în care elevii se raportează la note și la celelalte mijloace de evaluare poate fi orientat pozitiv sau negativ;
- caracterul dinamic al atitudinii, care fiind la început o consecință a procesului instructiv-educativ, devine treptat un factor ce acționează asupra procesului de învățământ. Cu timpul ea se stabilizează și evoluează drept componentă a sistemului atitudinal al elevului dobândind o semnificație morală și volitivă;
- dezvoltarea atitudinii este orientată spre o anumită constantă ce se manifestă în comportamentul elevilor, devenind un factor motivațional care generează și orientează manifestările comportamentale. Atitudinea față de evaluare devine un factor activ;
- pe măsura cristalizării sale, atitudinea devine o sinteză a componentelor cognitive, afectiv-motivaționale, voliționale și caracteriale, ajungând una din cauzele succesului sau insuccesului școlar.

Particularitățile menționate atestă influența puternică pe care o are atitudinea nu numai asupra procesului de evaluare, dar și asupra învățării, asupra atitudinii generale față de școală, învățatură și cadrele didactice.

Ținând cont de faptul că și studenții, fiind evaluați își formează o atitudine proprie față de evaluare, față de notă, am hotărât, în cadrul cercetării noastre, să investigăm acest aspect al evaluării universitare.

În acest context au fost cuprinși cu chestionarul 75 de studenți ai Facultății Psihologie și Științe ale Educației. Am aplicat, cu unele modificări, chestionarul elaborat de E. Voiculescu.

Vom încerca în continuare să analizăm și să interpretăm datele obținute.

Tabelul 1

Măsura în care notele reflectă cunoștințele studenților

Numărul de studenți	Varianta de răspuns (intensitatea) %				
	Foarte mult	Mult	Puțin	Foarte puțin	Deloc
75	4	42	46	6	2

Examinând tabelul 1, constatăm că aproape jumătate din cei chestionați (46%) consideră că notele reflectă „foarte mult” și „mult” nivelul de pregătire a studenților, concomitent 52% împărtășesc părerea că notele reflectă „puțin” și „foarte puțin” nivelul de cunoștințe, 2 din studenți, care consideră că nota nu reflectă „deloc” cunoștințele este nesemnificativă.

Tabelul 2

Factorii nespecifici care influențează nota

Notele primite mai înainte la materia respectivă	28 %
Notele de la celelalte materii	14 %
Disciplina studentului la ore	10 %
Dispoziția de moment a profesorului	20 %
Simpatia sau antipatia profesorului față de unii studenți	18 %
Alte motive	10 %

¹ Un sondaj referitor la atitudinea elevilor și profesorilor față de evaluarea performanțelor școlare a fost realizat la Institutul de Științe ale Educației din Republica Moldova.

Cifrele demonstrează influența puternică pe care o au „notele primite mai înainte la același obiect”. O pondere destul de mare asupra notei o au factorii „dispoziția la moment a profesorului” și „simpatia sau antipatia profesorului față de unii studenți”. O pondere mai redusă le revine „notelor de la celelalte materii” (14%). Deși 1% acordate „disciplinei studentului la ore nu este atât de mare, totuși, pentru școala superioară micșorarea notei pentru disciplină pare „școlarism” deplin.

Tabelul 3

Opiniile studenților privind caracterul constant al evaluării

Itemi	Variante de răspuns (%)	
	Da	Nu
- Există momente la care profesorii dau note mai mari sau mai mici ca de obicei?	88	12
- Ai uneori impresia că nota primită este mai mică decât ai fi meritat?	86	14
- Dar mai mare?	50	50

Analiza datelor atestă că 88% studenți dau răspuns afirmativ dacă există momente când profesori dau „note mai mari” sau „mai mici” ca de obicei. Așadar, se poate constata o atitudine de neîncredere a studenților față de evaluarea pedagogică.

Tabelul 4

Dependența notei de intervenția șanseii în opinia studenților

Item	Varianta de răspuns (intensitate, %)				
	Foarte mult	Mult	Puțin	Foarte puțin	Deloc
În ce măsură considerați că nota depinde de noroc?	24	44	28	-	4

Majoritatea studenților (68%) consideră că șansa influențează „foarte mult” și „mult” nota. În același timp, numai 4% nu cred în șansă/noroc. O importanță mai redusă acordă șanseii 28% dintre studenții chestionați.

Utilizând chestionarul elaborat de E.Voiculescu, am intenționat să cercetăm și rolul pe care îl joacă în evaluare cunoașterea și acceptarea criteriilor de evaluare. La fel ca autoarea acest indicator l-am analizat din două puncte de vedere: a) al criteriilor *folosite* de profesori și b) cum *trebuie* folosite criteriile de evaluare.

Tabelul 5

Opiniile studenților privind criteriile folosite la notare

Calități ale răspunsului luate în considerare la acordarea notei	Varianta de răspuns (intensitatea, %)				
	Foarte mult	Mult	Puțin	Foarte puțin	Deloc
Reproducerea exactă a cunoștințelor după manual sau notițe	6	54	60	8	2
Înțelegerea cunoștințelor și expunerea lor logică	64	28	4	4	
Reprezentarea originală, personală și creatoare a cunoștințelor	58	26	14	2	

Din examinarea tabelului deducem: este relativ mare, totuși, numărul studenților (60%) care consideră că reproducerea exactă a cunoștințelor după manual sau notițe e folosit în mare măsură de profesor drept criteriu de notare.

Înțelegerea cunoștințelor și expunerea lor logică sunt considerate de majoritatea studenților (92%) drept criteriu de valoare în acordarea de note.

Reprezentarea originală, personală și creativă a cunoștințelor, de asemenea, este înalt apreciată de studenți drept un criteriu important.

Tabelul 6

Opiniile studenților privind criteriile ce ar trebui luate în considerare la notare

Calități ale răspunsului luate în considerare la acordarea notei	Varianta de răspuns (intensitatea, %)				
	Foarte mult	Mult	Puțin	Foarte puțin	Deloc
Reproducerea exactă a cunoștințelor după manual sau notițe	4	32	34	20	6
Înțelegerea cunoștințelor și expunerea lor logică	62	30	4	2	
Reprezentarea originală, personală și creatoare a cunoștințelor	78	14	4	2	2

Dacă ne referim la opinia studenților privind criteriile ce ar trebui luate în considerație la notare, apoi în prim-plan apare reprezentarea originală, personală și creatoare a cunoștințelor (92%), de asemenea, înțelegerea cunoștințelor și exprimarea lor logică (92%); 36% studenți consideră, totuși, că la acordarea notei trebuie să se țină cont și de reproducerea exactă a cunoștințelor după manual sau notițe.

Tabelul 7

Opiniile studenților despre exigența față de sine și față de alții

Item	Variante de răspuns, %		
	Ai fi mai exigent	Mai puțin exigent	La fel de exigent
Dacă ai fi profesor cum te-ai comporta față de elevi / studenți	26	46	28

Examinând datele, observăm că 46% din cei chestionați ar fi mai puțin exigenți față de elevi / studenți în raport cu profesorii săi, 26% se văd mai exigenți, iar 28% la fel de exigenți.

Tabelul 8

Opinia studenților despre exigența lor în raport cu a profesorului în acordarea notei

Item	Variante de răspuns, %		
	Mai mari decât ale profesorului	Mai mici decât ale profesorului	Egal cu ale profesorului
Dacă se consultă și părerea studenților la acordarea notelor, cum credeți că vor fi notele date de studenți?	58	6	36

Din analiza datelor prezentate în tabelul 8 constatăm că majoritatea studenților (58%) consideră că dacă ar acorda ei note, ele ar fi mai mari decât ale profesorilor, 36% - egale cu ale profesorului, iar 6% mai mici decât ale profesorului.

Tabelul 9

Reacția studenților față de acordarea notelor mici

Item	Varianta de răspuns (intensitatea, %)			
	Mă ambiționează și mă face să învăț mai serios	Mă descurajează și nu mai pot învăța	Mă face să-mi fie teamă de obiectul respectiv	Mă lasă indiferent
Ce influență are asupra ta primirea unei note mici?	18	68	4	10

E destul de mare numărul studenților (68%) care se descurajează primind o notă mică. Numai 18% dintre studenți tind să se străduie pentru a-și îmbunătăți situația; 10% dintre studenți sunt indiferenți de nota mică.

Tabelul 10

Opinia studenților referitor la obiectivitatea metodei de verificare a cunoștințelor

Item	Variante de răspuns (%)	
	Orală	Scrisă
Care metodă de verificare a cunoștințelor este, după părerea ta, mult mai corectă, mai obiectivă?	40	52

Din răspunsurile la această întrebare observăm că numărul celor care apreciază mai înalt valoarea scrisă e cu 12% mai mare decât a celor care consideră mai obiectivă evaluarea orală, 8% din cei chestionați au răspuns – ambele.

Pornind de la cele constatate referitor la atitudinea studenților față de evaluare, am modificat aceste atitudini printr-un experiment formativ ce a cuprins:

- informarea studenților privind criteriile folosite la evaluare;
- notarea reciprocă (studenții sunt puși în situația de a-și nota colegii; un eseu scris de un student este notat de altul);
- autonotarea (studentul își notează singur eseu elaborat în baza unor criterii).

Bibliografie:

- Voiculescu E. Factorii subiectivi ai evaluării școlare. - București: Aramis Print, 2001.

Prezentat la 03.12.2008